

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

02 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:
președinte – Petru Ursache,
judecătorii – Constantin Alerguș, Vladimir Timofti, Ghenadie Nicolaev,
Nadejda Toma,

a judecat, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de inculpatul Bursuc Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2015, în cauza penală în privința lui

Bursuc Andrei Mihail,

născut la 13 aprilie 1985, originar și domiciliat în r-nul Ialoveni, s. Molești.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

- 1. de la 30 iulie 2013 - pînă la 03 octombrie 2014 (instanța de fond);*
- 2. de la 24 octombrie 2014 - pînă la 07 iulie 2015 (instanța de apel);*
- 3. de la 02 septembrie 2015 – pînă la 02 februarie 2016 (instanța de recurs ordinar).*

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct.1¹) Cod de procedură penală legal executată.

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 03 octombrie 2014, Bursuc Andrei a fost condamnat în baza art. 312 alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale, echivalentul a 6000 lei.

S-a dispus executarea separată a pedepselor stabilite prin sentința data și sentința Judecătoriei Ialoveni din 23.04.2013.

2. Pentru a pronunța sentința instanța de fond a constatat că, Bursuc Andrei, fiind recunoscut ca parte vătămată în cadrul urmăririi penale pe cauza penală de învinuire a lui Gojeanu Gh. în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 187 alin. (2) Cod penal, fiind preîntîmpinat de răspunderea penală prevăzută de art. 312 Cod penal, a indicat că a fost deposedat de bunuri de către Gojeanu Gheorghe în mod deschis, însă, fiind cercetat suplimentar ca parte vătămată în ședința de judecată la 11 martie 2013, unde a fost preîntîmpinat de răspunderea penală prevăzută de art. 312 CP, acesta a

depus declarații că Gojeanu Gh. l-a deposedat de bunuri pe ascuns, pentru a-i ușura acestuia situația și în final să evite răspunderea penală pentru acțiunile deja comise împotriva sa.

3. Împotriva sentinței au declarat apel procurorul și avocatul Bogos Al. în numele inculpatului Bursuc A., care au solicitat:

- procurorul, casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei hotărâri, prin care Bursuc A. să fie condamnat conform învinuirii aduse în baza art. 312 alin. (1) Cod penal, la 3 luni închisoare. Conform art. 85 Cod penal, prin cumul de sentințe, definitiv să-i fie stabilită pedeapsa de 3 ani 3 luni închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

Instanța de fond a dat o apreciere obiectivă circumstanțelor cauzei, corect încadrând acțiunile inculpatului, însă greșit a aplicat în privința lui Bursuc A. prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, care nu va aduce la corectarea inculpatului și restabilirea echității sociale.

Astfel, nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii comise și anume prezentarea, cu bună-știință a declarațiilor mincinoase de către partea vătămată, săvârșită în cadrul judecării cauzei, motivul și scopul comiterii, persoana celui vinovat, care anterior a fost condamnată și a comis infracțiunea în termenul de probă stabilit prin sentința Judecătoriei Ialoveni din 23.04.2013 și prin urmare neîntemeiat a aplicat în privința lui Bursuc A. o pedeapsă prea blândă.

Mai mult ca atât, instanța constatând prezența circumstanței agravante – săvârșirea infracțiunii de către o persoană care anterior a mai comis o infracțiune, nu a aplicat în privința inculpatului prevederile art. 90 alin. (10) Cod penal, care stipulează că, *în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art.85 CP.*

Prin urmare, instanța de fond s-a limitat la stabilirea pedepsei numai pentru ultima infracțiune și nu a adăugat parțial sau total partea neexecutată a pedepsei conform primei sentinței, astfel greșit s-a aplicat prevederile art. 90 alin. (10) CP și fiind ignorat art. 85 Cod penal.

- avocatul în numele inculpatului, casarea sentinței, și pronunțarea unei hotărâri cu stabilirea unei pedepse mai blânde.

Consideră că pedeapsa aplicată este prea aspră, din motiv că inculpatul nu are posibilitate de a achita amenda, astfel solicită aplicarea unei amenzi

mai mici. Inculpatul este caracterizat pozitiv, este o persoană tânără și integrată în societate. În cadrul urmăririi penale și ședințelor de judecată a depus declarații, colaborând cu ancheta penală, a înțeles caracterul acțiunilor sale și nu a mai comis alte încălcări.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2015, a fost respins, apelul declarat de avocat în numele inculpatului, admis apelul procurorului, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

Lui Bursuc Andrei în baza art. 312 alin. (1) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa de 3 luni închisoare. În temeiul art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani 1 lună închisoare, cu executarea în penitenciar de tip semiînchis.

5. Instanța de apel a statuat că instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și circumstanțelor pe dosar, a apreciat probele cauzei din punctul de vedere a utilității și veridicității lor, corect ajungând la concluzia de vinovăție a inculpatului Bursuc Andrei în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Totodată, instanța a conchis că la stabilirea pedepsei lui Bursuc A., instanța de fond nu a ținut cont de toate circumstanțele cauzei, or, potrivit art. 7 alin. (1) Cod penal, la aplicarea legii penale se ține cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat și de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea penală.

Astfel, consideră ca ilegală aplicarea de către instanța de fond a prevederilor art. 90 alin. (11) Cod penal, din motiv că aceasta nu va duce la corectarea inculpatului și restabilirea echității sociale.

Prin urmare, instanța a menționat că inculpatul nu întrunește condițiile stabilite de legislator pentru aplicarea prevederilor art. 90 alin. (11) Cod penal, astfel ținând cont de aceste circumstanțe apelul avocatului urmează a fi respins, iar cel al procurorului - admis, cu stabilirea pedepsei definitive în baza art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, de 3 ani și 1 lună închisoare.

6. Împotriva hotărârilor judecătorești nominalizate a declarat recurs ordinar, inculpatul Bursuc Andrei, care invocând temeiul de drept prevăzut la art. 427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs. Consideră că

necătînd la faptul că a depus declarații mincinoase, el nu a prejudiciat înfăptuirea justiției, deoarece Gojeanu Gh. totuși a fost condamnat pentru infracțiunea de jaf, pentru care a fost pus sub înavuire.

A recunoscut vina pe deplin, dînd declarații în acest sens, astfel a comis o infracțiune ușoară, iar la locul de trai este caracterizat pozitiv.

Consideră ilegală aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat de inculpat, considerîndu-l inadmisibil, deoarece recursul nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală.

8. Judecînd recursul ordinar declarat în raport cu motivele invocate, Colegiul penal consideră că acesta urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept de a-l admite, cu casarea hotărîrilor atacate, să rejudece cauza și să pronunțe o nouă hotărîre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

În recursul ordinar declarat de inculpat se invocă temeiul prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărîrea instanței de apel conține o eroare de drept atunci cînd *instanța nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau aceasta este expus neclar, sau a admis o eroare gravă de fapt care a afectat soluția instanței*, totodată criticînd hotărîrea atacată și în latura stabilirii pedepsei, nefiind de acord cu aplicarea prevederilor art. 84 Cod penal.

Conform art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel.

Verificînd legalitatea hotărîrilor atacate în baza materialelor cauzei, instanța de recurs consideră că vinovăția inculpatului Bursuc A. în săvîrșirea infracțiunii prevăzute de art. 312 alin. (1) Cod penal este pe deplin stabilită, iar calificarea acțiunilor acestuia în baza normei penale menționate este corectă și corespunde circumstanțelor de fapt ale cauzei.

În același rînd, Colegiul penal menționează că la stabilirea pedepsei instanța de apel nu a reținut în deplină măsură prevederile art. 75 Cod penal, care stipulează că persoanei recunoscute vinovate de săvîrșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în partea specială a prezentului Cod și în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a prezentului Cod.

Instanța trebuie să aleagă și să aplice acel tip și acea mărime a pedepsei care vor fi cele mai eficiente pentru atingerea scopului legii. Pedeapsa mai aspră, în limitele prevederilor articolului, poate fi stabilită numai în cazul în care o pedeapsă mai blîndă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului scontat.

Aceste prevederi legale nu au fost respectate întocmai de instanța de apel la stabilirea categoriei și termenului pedepsei lui Bursuc A.

Astfel, din textul sentinței rezultă că instanța de fond la stabilirea pedepsei a reținut că Bursuc A. a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, de gravitatea infracțiunii săvîrșire, care, conform prevederilor art. 16 Cod penal se atribuie la infracțiuni ușoare, de motivul acesteia, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, precum și de faptul că anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Ialoveni din 23.04.2013, adică infracțiunea imputată a comis-o în termen de probă, concluzionînd că inculpatul poate fi corectat și reeducat fără izolare de societate, stabilindu-i amendă, aplicînd totodată față de ultimul prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, dispunînd executarea pedepsei stabilite prin sentința Judecătorei Ialoveni din 23.04.2013 separat.

Instanța de apel, judecînd cauza, a respins apelul avocatului în numele inculpatului, fiind admis cel al procurorului, casată sentința și pronunțată o nouă hotărîre, de condamnare a lui Bursuc A. la 3 luni închisoare, iar în temeiul art. 84 Cod penal, definitiv stabilindu-i pedeapsa de 3 ani și 1 lună închisoare, indicînd în dispozitiv că stabilește pedeapsa pentru concurs de infracțiuni, însă motivîndu-și soluția, prin faptul că instanța de fond la stabilirea pedepsei inculpatului nu a ținut cont de art. 75 CP, greșit aplicînd prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, corect urmînd a fi stabilită pedeapsa în baza art. 90 alin. (10) CP - *care prevede că, în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvîrșește în termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța îi stabilește pedeapsa în condițiile art. 85 CP.*

Instanța de recurs atestă că atât concluzia primei instanțe, cât și cea de apel referitor la faptul că inculpatul a comis infracțiunea în termenul de probă este una greșită, în speță, la stabilirea pedepsei definitive, urma a fi aplicate prevederile art. 84 alin. (4) Cod de procedură penală.

Colegiul constată că, potrivit materialelor cauzei, inculpatul Bursuc Andrei a fost anterior condamnat prin sentința Judecătorei Ialoveni din 23 aprilie 2013 în baza art. 287 alin. (3) la 3 ani închisoare, executarea acesteia fiind suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Astfel la momentul condamnării lui Bursuc A. în baza sentinței din 23.04.2013 pentru fapta de huliganism, condamnare cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, el deja comisese infracțiunea în baza art. 312 alin.(1) CP din speță, infracțiune comisă la 11.03.2013, și nu suntem în situația comiterii infracțiunii în termenul de probă.

Conform art. 84 alin. (4) Cod penal, dacă după pronunțarea sentinței, se constată că persoana condamnată este vinovată și de comiterea unei alte infracțiuni săvârșite înainte de pronunțarea sentinței în prima cauză, pedeapsa se aplică potrivit prevederilor alin.(1)-(3) al articolului dat. În acest caz, în termenul pedepsei se include durata pedepsei executate, complet sau parțial, în baza primei sentințe.

În atare împrejurări, Colegiul penal consideră că în cauză este prezentă eroarea de drept prevăzută în pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care urmează a fi corectată de către instanța de recurs, prin casarea, în partea stabilirii pedepsei, a hotărârilor contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri în partea data.

La stabilirea pedepsei, Colegiul penal, în conformitate cu prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, ține seama de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de circumstanțele cauzei, persoana vinovată, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, consideră necesar de aplicat în speță, la stabilirea pedepsei definitive prevederile art. 84 alin.(4), 87 alin.(2) Cod penal, urmînd ca pedepsele stabilite să fie executate de sine stătător.

Din considerentele expuse, Colegiul penal lărgit conchide că recursul inculpatului Bursuc A. urmează a fi admis, cu casarea parțială a sentinței și deciziei instanței de apel în partea stabilirii pedepsei, rejudecată cauza și pronunțată o nouă hotărîre.

9. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de inculpatul Bursuc Andrei, casează parțial sentința Judecătorei Ialoveni din 03 octombrie 2014 și decizia Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2015 în partea stabilirii pedepsei, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre după cum urmează.

Bursuc Andrei se consideră condamnat în baza art. 312 alin.(1) Cod penal la amendă în mărime de 300 unități convenționale.

Conform art. 84 alin.(4) Cod penal, la pedeapsa aplicată se adaugă total pedeapsa fixată prin sentința Judecătorei Ialoveni din 23 aprilie 2013, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă amendă în mărime de 300 unități convenționale și 3 ani închisoare.

În temeiul art. 90 Cod penal, pedeapsa închisorii se suspendă condiționat pe un termen de probă de 1 an.

Potrivit prevederilor art. 87 alin.(2) Cod penal, pedepsele stabilite lui Bursuc Andrei urmează să fie executate de sine stătător.

Bursuc Andrei urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

În rest, celelalte dispoziții ale hotărârilor atacate se mențin.

Decizia este irevocabilă, publicată integral la 25 februarie 2016.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Constantin Alerguș

Vladimir Timofti

Ghenadie Nicolaev

Nadejda Toma